

CRNA GORA

**Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
Generalni direktorat za koordinaciju programa pomoći Evropske unije**

Programi podrške EU u Crnoj Gori

Podgorica, 19. decembra 2013.

Programi podrške EU u Crnoj Gori

- ❖ Instrument pretpristupne podrške – IPA
- ❖ Programi EU

Instrument pretpristupne podrške - IPA

Finansijska perspektiva I

2007-2013

Pet komponenti

1. Podrška tranziciji i izgradnja institucija

2. Prekogranična saradnja

3. Regionalni razvoj

4. Razvoj ljudskih resursa

5. Poljoprivreda i ruralni razvoj

Način upravljanja

Centralizovani

Godišnja alokacija za Crnu Goru

Okolo 35 mil. EUR

Komponenta I

Podrška tranziciji i izgradnja institucija

Strategija proširenja

Višegodišnji indikativni planski dokument

Ugovaranje i plaćanje

EK/DEU

Implementacija

- Tehnička podrška
- Tvining
- Tajeks
- Radovi

Monitoring

- EK i Crna Gora zajedno

Komponenta I

Podrška tranziciji i izgradnja institucija

U okviru I komponente Ipe za programe 2007-2013, Evropska komisija je kroz 102 nacionalna projekta odobrila preko 165 miliona EUR bespovratne finansijske podrške (nacionalno kofinansiranje za ove projekte iznosi preko 100 miliona EUR)

Tokom 2013, u Crnoj Gori je u okviru I komponente Ipe iz pojedinačnih programskih godina u toku bila realizacija ukupno **33 projekta**.

Programska godina	Ugovoreno	Isplaćeno
IPA 07	98,43 %	97,61 %
IPA 08	97,94 %	94,78 %
IPA 09	98,89 %	91,47 %
IPA 10	99,87 %	80,10 %
IPA 11	39,60 %	24,01 %
IPA 12	13,90 %	3,32 %
IPA 13	0,00 %	0,00 %

Komponenta I

Tvining

Podrška u jačanju administrativnih kapaciteta, usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU i usvajanju politike i prakse EU. Crna Gora koristi tvining od 2007, a u toku 2013. **8 projekata**, ukupne vrijednosti 7.523.351 EUR.

Tajeks

Pružanje kratkoročne tehničke pomoći novim državama članicama, zemljama u procesu pristupanja, zemljama kandidatima i administracijama zemalja Zapadnog Balkana, u skladu sa sveobuhvatnim ciljevima politike Evropske komisije u oblasti usklađivanja, primjene i sprovođenja zakonodavstva EU. U 2013. realizovano je ukupno 210 događaja Tajeksa kroz studijske posjete, ekspertske misije i seminare/radionice iz oblasti poljoprivrede i bezbjednosti hrane; pravde slobode i bezbjednosti; životna sredina, transport i energija; unutrašnje tržište.

Višekorisnička Ipa – MB IPA

Projekti koji imaju regionalni značaj i obuhvataju oblasti koje prevazilaze granice jedne zemlje - zajedničke potrebe više zemalja korisnica. Kroz MB Ipu 2007-2013, Evropska komisija sprovodi 125 regionalnih projekata ukupne vrijednosti 746.680.150 EUR za sve zemlje korisnice. Tokom 2013. Evropska komisija je odobrila 13 opisa projekata u okviru programa za 2013, ukupne vrijednosti 120.760.000 EUR za sve zemlje korisnice.

Zapadnobalkanski investicijski okvir

Stvaranje veće sinergije između donatora i investitora, kako bi sredstva koja su dostupna kroz kredite međunarodnih finansijskih institucija na što efikasniji način bila iskorištena od strane zemalja korisnica. U

Komponenta II

Prekogranična saradnja

Programi bilateralne prekogranične saradnje

- ❖ Albanija – Crna Gora
- ❖ Bosna i Hercegovina – Crna Gora
- ❖ Crna Gora – Kosovo
- ❖ Hrvatska – Crna Gora
- ❖ Srbija – Crna Gora

Programi transnacionalne saradnje

- ❖ Jadranski susjedski program
- ❖ Jugoistočna Evropa (SEE)
- ❖ Mediteranski program (MED)

Komponenta II

Prekogranična saradnja

Naziv programa	Ukupan broj odobrenih projekata	Ukupna vrijednost projekata u Crnoj Gori
Albanija – Crna Gora	23	2.418.458,42
Bosna i Hercegovina – Crna Gora	21	1.994.987,05
Hrvatska – Crna Gora	12	1.995.719,90
Srbija – Crna Gora	28	2.647.495,60
Jugoistočna Evropa	28	3.094.373,16
Mediterranski program	11	952.008,45
Jadranski susjedski program	37	9.026.420,42
Ukupno	160	22.129.463,00

Komponenta III – Regionalni razvoj

ZAHTIJEVA AKREDITACIJU

Strateški okvir usklađenosti i Operativni program za Regionalni razvoj
Opredijeljena sredstva 26.747.051 € (EU 22.735.679 €, CG 4.012.178 €)

Osa prioriteta I: Unaprijediti sisteme upravljanja životnom sredinom

- Mjera 1.1. Poboljšati sisteme vodosnabdijevanja i sisteme integrisanog upravljanja otpadnim vodama;
- Mjera 1.2. Razviti infrastrukturu za upravljanje otpadom kako bi se smanjio uticaj na životnu sredinu.

Osa prioriteta II: Poboljšati sistem saobraćaja, podstičući ekološki prihvatljive vrste saobraćaja uz poseban akcenat na poboljšanje željezničke infrastrukture u cilju pružanja kvalitetnijih usluga

- Mjera 2.1: Modernizovati željeznički saobraćaj poboljšanjem njegove efikasnosti i bezbjednosti.

Osa prioriteta III: Podržati sprovođenje OPR

- Mjera 3.1. Tehnička podrška.

Komponenta III – Regionalni razvoj

PREDLOŽENI PROJEKTI

1. Unapređenje vodosnabdijevanja, izgradnja kanalizacijone mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Opštini Berane;
2. Izgradnja kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za Opštinu Plav;
3. Unapređenje vodosnabdijevanja, izgradnja kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Opštini Rožaje;
4. Unapređenje vodosnabdijevanja, izgradnja kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Opštini Kolašin;
5. Unapređenje vodosnabdijevanja, izgradnja kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Opštini Plužine;
6. Izgradnja regionalne deponije u Opštini Pljevlja za potrebe opština Pljevlja i Žabljak;
7. Izgradnja regionalne deponije u Opštini Nikšić za potrebe opština Nikšić, Šavnik i Plužine;
8. Rehabilitacija velikih kosina, rehabilitacija nestabilnog nagiba i izgradnja zaštitnih galerija na najkritičnijim dionicama glavne željezničke pruge Bar-Vrbnica (Kos-Trebešica-Lutovo-Bratonožići);
9. Demontaža postojeće, nabavka, ugradnja i instalacija nove elektrovučne

Komponenta IV

Komponenta V

Poljoprivreda i ruralni razvoj

ZAHTIJEVA AKREDITACIJU

IPARD Program

Programi EU

Cilj je da države u pretpristupnoj fazi kroz učešće u ovim programima budu upoznate s načinom funkcionisanja EU i da se na taj način lakše integrišu u sektorske politike Unije.

Crna Gora trenutno učestvuje u sedam programa Evropske unije:

1. Sedmi okvirni program EU za istraživanje, tehnološki razvoj i ogledne aktivnosti 2007-2013
2. Okvirni program za preduzetništvo i inovacije / Okvirni program za konkurentnost i inovacije 2007-2013
3. Program podrške ICT politici
4. Kultura 2013
5. Carine 2013
6. Evropa za građane
7. Program cjeloživotnog učenja

Direktno podnošenje prijedloga u saradnji sa partnerima u okviru poziva

Nova finansijska perspektiva – IPA II

- Period 2014-2020
- Očekuje se sličan iznos sredstava na godišnjem nivou za nacionalne programe
- Sektorski pristup – nema pojedinačnih projekata, treba identifikovati prioritet koji će realizovati više aktera zajedno
- Osnov za programiranje će biti *Strategijski dokument Crne Gore za Ipu 2014-2020 (Country Strategy Paper)*
- 9 sektora:
  1. Javno upravljanje i reforma javne uprave;
  2. Pravosuđe, unutrašnji poslovi i temeljna prava;
  3. Životna sredina;
  4. Saobraćaj;
  5. Energetika;
  6. Konkurentnost i inovacije;
  7. Zapošljavanje, socijalna politika i razvoj ljudskih resursa;
  8. Poljoprivreda i ruralni razvoj;
  9. Prekogranična i teritorijalna saradnja.

HVALA ZA PAŽNJU

ivana.petricevic@mfa.gov.me